

Prikgesprek-handleiding voor docenten

Deze handleiding helpt docenten bij het voeren van korte, betekenisvolle gesprekken met studenten over hun werk. Het doel van een prikgesprek is niet controle, maar inzicht: begrijpen hoe een student heeft geleerd, gewerkt en gedacht. In een tijd waarin AI steeds vaker meedenkt, is dit gesprek een waardevol instrument om eigenaarschap en eerlijkheid zichtbaar te maken.

Hoofdstuk 1 – Coachend prikgesprek (leerprocesgericht)

Het coachend prikgesprek richt zich op reflectie en groei. Het helpt studenten bewust te worden van hun leerproces en keuzes, inclusief hoe zij AI gebruiken als hulpmiddel. De toon is open, nieuwsgierig en zonder beoordelend karakter.

Aanbevolen duur: 10–15 minuten.

- Voorbeeldstructuur:
 1. 1. Start – leg uit dat het gesprek bedoeld is om te begrijpen hoe het leerproces verliep.
 2. 2. Reflectie – bespreek de stappen die de student heeft gezet en waar AI eventueel een rol speelde.
 3. 3. Inzichten – laat de student benoemen wat goed ging en wat beter kan.
 4. 4. Afronding – vat samen wat geleerd is en spreek een vervolgstap af.
- Voorbeeldvragen:
 - • Hoe ben je begonnen aan deze opdracht, en waarom op die manier?
 - • Waar heb je AI gebruikt, en wat leverde dat op?
 - • Wat heb je zelf bedacht of uitgetoet?
 - • Wat heb je geleerd over hoe jij het beste leert met AI?
 - • Wat zou je de volgende keer anders doen?

Hoofdstuk 2 – Formeel prikgesprek (beoordelingsgericht)

Het formele prikgesprek wordt gebruikt als onderdeel van een beoordelingsprocedure of examen. Het doel is om vast te stellen in hoeverre de student het werk zelfstandig heeft uitgevoerd en het geleerde begrijpt. De toon is professioneel en gestructureerd, met aandacht voor transparantie en gelijke behandeling.

Aanbevolen duur: 5–10 minuten.

- Voorbeeldstructuur:
 5. 1. Opening – leg uit dat het gesprek deel uitmaakt van de beoordeling.
 6. 2. Inhoud – stel vragen over keuzes, aanpak en gebruikte middelen (inclusief AI).
 7. 3. Verantwoording – vraag naar inzicht, begrip en zelfstandigheid.

8. 4. Afronding – noteer bevindingen of scores volgens het beoordelingsformulier.

• Voorbeeldvragen:

- • Welke stappen heb je genomen om dit werk te maken?
- • Hoe heeft AI je geholpen bij dit proces?
- • Kun je uitleggen waarom je bepaalde keuzes hebt gemaakt?
- • Wat zou er gebeuren als je deze opdracht zonder AI zou uitvoeren?
- • Wat heb je geleerd dat relevant is voor toekomstige opdrachten of examens?

Tip: noteer opvallende antwoorden kort in het beoordelingsverslag of het logboek. Zo bouw je aan transparantie en consistentie binnen de examenorganisatie.

Meer handvatten: boek *AI voor de klas* – www.aivoordeklas.nl